

કોઈને દુઃખ દેવાનો

કોઈને દુઃખ દેવાનો, થયો જે ભાવ ત્યાં છે કોધ;
બીજાનું કૈંક લેવાનો, વિચાર્યો ભાવ ત્યાં છે લોભ.

કોઈને નુકસાની કરી, છીનવિયું ત્યાં છે માયા-મોભ;
કોઈને જ્યાં તિરસ્કાર્યો, ભીતર છે માન-પેક્ષા નોંધ. - કોઈને દુઃખ....

કપટનો ભાવ કૈંડે છે, નથી જો બાહ્ય આડખીલી;
બુદ્ધિથી મારતાં કોઈને, મુખે દેખાય કાળી ટીલી.

ભીતરમાં ક્લેશ જે ભાર્યો, બિગાડે બાહરી પ્રીતિ;
કલુષિત ભાવ ખોખાંના, પ્રસારે વૈર ને ભીતિ. - કોઈને દુઃખ....

ભયંકર આવરણકારી, વિષય-વિકારી નેત્ર-સંબંધ;
અનંતા ભવ બિગાડે છે, અઘટિયાં લોકનિંદ્ર કરમ.

સમાજે માન્ય લગ્નોમાં, 'હિસાબી' સ્થૂળ સ્નેહ-સંબંધ;
નજરનાં ઘાવ બૂરાં છે, ચીટકતાં ચિત્ત-બંધી ત્રિભંગ. - કોઈને દુઃખ....

વિપાકી કર્મ-ઉદયમાં, ન જુઓ કોઈનોયે દોષ;
હશે કંઈ આપણી જ ભૂલો, નિમિત્ત જો મિશ્રસા પરયોગ.

મહાઉપકારી છે 'કડવા', છુડાવે જે મમત-સંયોગ;
સુધારે પ્રાપ્તસંયોગો, ઘરમ-નિષ્ઠાર્થી વંદ્ય ત્રિયોગ. - બીજાનું કૈંક....

ખુરાકી આપવાથી ખડાં, કષાયો ને ભર્યા સ્વચ્છંદ;
જો ઉપરાણું લીધું તેથી, જમે છે સ્થૂળ-સૂક્ષ્મ પ્રતંત.

નિરંતર વધ-ઘટી વેપાર, બહિલો નાશવંત પ્રકરત;
અગુરુ ને લઘુ આત્મા, મહીંલો જાણે જો નિઝરત્. - કોઈને નુકસાની....

N